

**UITSLAG EN ACHTERGROND VAN
HET REFERENDUM
NOORDERPLANTSOEN (5-okt-1994)**

**DIENST INFORMATIE EN ADMINISTRATIE
GEMEENTELIJK INFORMATIECENTRUM
OKTOBER 1994**

1. INLEIDING

In deze rapportage wordt een beeld geschetst van het stemgedrag van de inwoners van de gemeente Groningen bij het correctieve referendum van 5 oktober 1994. Aan de inwoners werd de volgende vraag voorgelegd:

"De gemeenteraad van Groningen heeft besloten om de Leliesingel en een deel van de Kruissingel blijvend af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer en bromfietsen. U wordt verzocht om aan te geven of u het met dit besluit eens bent of niet."

Men kon kiezen uit de onderstaande antwoorden:

"Ja, ik ben het eens met het besluit van de gemeenteraad om de Leliesingel en een deel van de Kruissingel blijvend af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer en bromfietsen."

"Nee, ik ben het niet eens met het besluit van de gemeenteraad om de Leliesingel en een deel van de Kruissingel blijvend af te sluiten voor gemotoriseerd verkeer en bromfietsen."

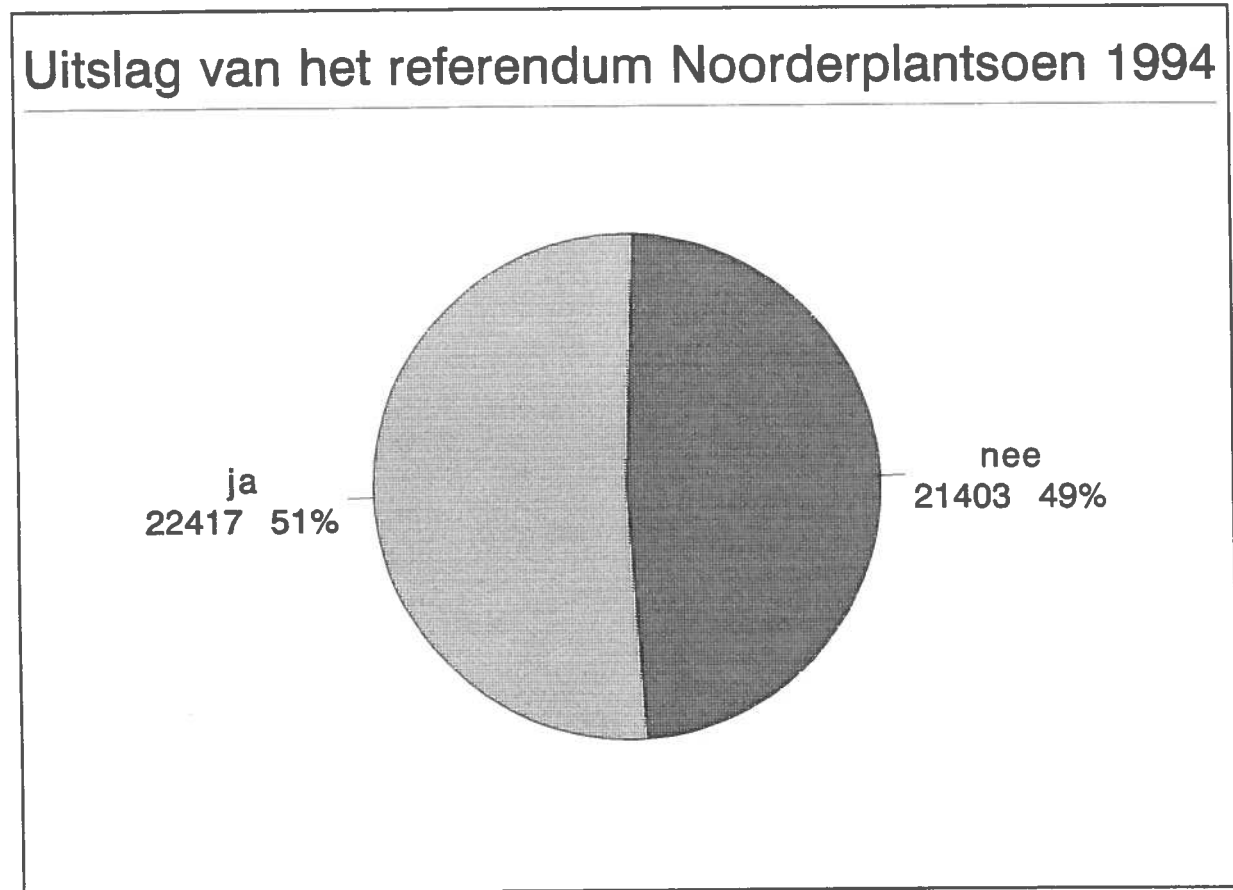
Bij het referendum was een **kiesdrempel** vastgesteld: de opkomst moest minimaal een derde zijn van de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen.

In dit rapport wordt zowel ingegaan op de opkomst bij het referendum als op de uitslagen. Er wordt daarbij gewerkt met de indeling van de stad in deelgebieden, die overeenstemming met de gebiedsindeling die bij de verkiezingen van 1994 werd gebruikt. Zowel bij de opkomst als bij het stemgedrag is gezocht naar samenhangen met achtergrondvariabelen door middel van een relatief eenvoudige statistische techniek, lineaire regressie-analyse. Dit levert, met name bij het stemgedrag, verbanden op, die meer inzicht geven in de verschillen tussen de "ja-" en "nee-stemmers".

Toch moet er duidelijk worden opgemerkt dat er **geen** stembusonderzoek heeft plaatsgevonden. De gevonden verbanden hebben betrekking op kenmerken van de bevolking van **gebieden**, waar kiezers wonen, en niet op de kiezers zelf. Bij een opkomstpercentage van 31% kan dit niet onbelangrijke verschillen opleveren.

2. DE UITSLAG VAN HET REFERENDUM

De uitslag van het referendum wijst erop dat het besluit, waar een mening over gegeven kon worden, in de stad zeer verschillende reacties opwekt. De voorstanders van afsluiting van het Noorderplantsoen wonnen slechts met een miniem verschil. Van de 43.820 geldige stemmen waren er 22.417 voor, en 21.403 tegen afsluiting.

De uitslag mag voor de stad als totaliteit bijna in evenwicht zijn, maar dat geldt zeker niet voor de uitslag per deelgebied.

Per gebied beschouwd valt op dat in het algemeen, naarmate men verder van het Noorderplantsoen afraakt, de opkomst daalt en het aandeel nee-stemmers stijgt. In de zes stembedistricten die het dichtst bij het Noorderplantsoen liggen (de stembedistricten 11, 12, 14, 60, 61 en 62) varieerde het aandeel ja-stemmers van 51,0% in stembedistrict 14, Ebbingepoort, tot 72,5% in stembedistrict 12, Borgmanschool. Voor deze zes meest nabije stembedistricten totaal was het aandeel ja-stemmers 63,0%, aanmerkelijk meer dan het stedelijk gemiddelde.

In de rest van de stad varieerde het beeld aanmerkelijk. Een **duidelijk ja** was te zien in de deelgebieden Binnenstad, Zeeheldenbuurt, Oosterpoort/Euvelgunne, Indische buurt/Korrewegbuurt en Beijum (zie kaart pag. 4). In deze vijf deelgebieden lag het aandeel ja-stemmers tussen de 60 en 63%. Alleen in het gebied Oosterpoort/Euvelgunne was er een

Gebiedsindeling

Legenda

★ Noorderplantsoen

Aandeel ja-stemmers bij het referendum Noorderplantsoen
 Aandeel ja voor Groningen-totaal = 51,2%

Legenda

- ▨ 24,9 1/m 39,9% ja
- ▨ 40,0 1/m 49,9% ja
- ▨ 50,0 1/m 59,9% ja
- ▨ 60,0 1/m 62,9% ja

aantal stembedistricten waar de nee-stemmers de meerderheid hadden. In Euvelgunne zijn er meer dan 70% nee-stemmers, terwijl de eigenlijke Oosterpoort een zeer hoog aandeel ja-stemmers heeft, een van de hoogste van de stad zelfs. Dat ook Beijum tot de duidelijke ja-stemmers behoort is opmerkelijk: het is de enige buitenwijk waar dat in sterke mate het geval is.

Een **aarzelend ja**, met een aandeel ja-stemmers tussen de 50 en 60%, deed zich voor in de Oosterpark, en in de deelgebieden Noord en Noordwest. In de Oosterparkwijk was het aandeel ja-stemmers gemiddeld 54,1%, en hadden de ja-stemmers in vijf van de zes stembedistricten de meerderheid.

De gebieden Noord en Noordwest waren intern sterk verdeeld. Gebied Noord bestaat uit De Hoogte, het gebied tussen het Noorderplantsoen en de spoorlijn, en uit Paddepoel en Selwerd. Het oude deel van dit gebied was een duidelijk voorstander van afsluiting van het Noorderplantsoen voor het gemotoriseerde verkeer, in Paddepoel en in mindere mate in Selwerd was men tegen afsluiting van het Noorderplantsoen.

Eenzelfde situatie was te zien in het gebied Noordwest, dat bestaat uit de Schildersbuurt, Kostverloren en Vinkhuizen. In de oude buurten was men voorstander van afsluiting, in Vinkhuizen lag het aandeel **nee-stemmers** rond de 65%.

Een **aarzelend nee** was de uitslag van het referendum in Lewenborg/Noorddijk, het gebied Stadspark, Corpus den Hoorn en in het deelgebied Zuid. In al deze gebieden slingerde het aandeel ja-stemmers tussen de 40 en 50%. Ook in Groningen-Zuid, bestaande uit de Herewegwijk, De Wijert en Coenderborg deed zich de situatie voor dat het oudere deel "ja" stemde, terwijl de buitenwijken duidelijk tegen afsluiting stemden.

Een **duidelijk nee** was er te horen in Hoogkerk en in het gebied Noorderhoogebrug/De Hunze/Ulgersmaborg/Oosterhoogebrug. In Hoogkerk was er in de vier stembedistricten een aandeel nee-stemmers van rond de 75%. In het gebied tussen Noorderhoogebrug en Oosterhoogebrug waren drie stembedistricten. Alleen in stembedistrict 47, Wessel Gansfortcollege haalden de ja-stemmers een kleine meerderheid.

Op deze uitslagen is een **statistische analyse** toegepast. Het percentage ja-stemmers is gerelateerd aan de afstand tot het Noorderplantsoen, aan de opkomst bij de verkiezingen van 1994 en aan een groot aantal sociaal-economische kenmerken. De sterkste verbanden, die met lineaire regressie-analyse aan het licht gebracht konden worden, zijn weergegeven in bijlage 1. Met behulp van deze analyse kan men een profiel maken van de ja- en de nee-stemmers.

Het profiel van de ja-stemmers. De ja-stemmers behoren in zeer sterke mate tot de hoger opgeleiden, en bestaan voor een groot deel uit tweepersoonshuishoudens en uit alleenwonende mannen. Een iets minder sterk verband bestaat tussen ja-stemmen en huishoudens die niet in het bezit zijn van een auto, aandeel studenten, leeftijd jonger dan 30 jaar en bruto inkomen minder dan f 30.000.

Het profiel van de nee-stemmers. De nee-stemmer behoort in zeer sterke mate tot de leeftijdsgroep rond de 50 jaar; leeftijd is verweg de belangrijkste verklarende factor bij het nee-stemmen. Een veel zwakker verband bestaat tussen nee-stemmen en gemiddeld

inkomen en koopkracht. Hoe hoger het inkomen en de koopkracht, des te groter is het aandeel nee-stemmers. Dit verband is vrij zwak. Verder is de nee-stemmer meer het omgekeerde van de ja-stemmer: er zijn relatief weinig hoger opgeleiden, weinig huishoudens zonder auto etc.

Er zij hier nogmaals met nadruk gesteld dat er geen stembusonderzoek is geweest. Met een regressie-analyse kunnen wel verbanden worden aangetoond, maar worden nooit de oorzaken van die verbanden aan het licht gebracht. De regressie-analyse levert op zich intrigerende uitkomsten op. Het aandeel alleenwonende mannen heeft een grote invloed op het ja-stemmen, het aandeel alleenwonende vrouwen geen enkel. Het zou kunnen zijn dat alleenwonende vrouwen de sociale veiligheid van een afgesloten Noorderplantsoen anders en ongunstiger ervaren dan mannen. Om inzicht in dit soort vragen te krijgen is het nodig om daarop gericht onderzoek te laten uitvoeren.

De relatie tussen het stemgedrag bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen en het stemgedrag bij het referendum kan niet direct gelegd worden. Op basis van de regressie-analyse en de verdeling van ja- en nee-stemmers over de wijken van de stad kan men wel een gefundeerd vermoeden uitspreken.

Het profiel van de ja-stemmers past uitstekend bij de Groenlinks-kiezer in de gemeente Groningen. Het profiel van de nee-stemmers past goed bij de CDA-kiezer.

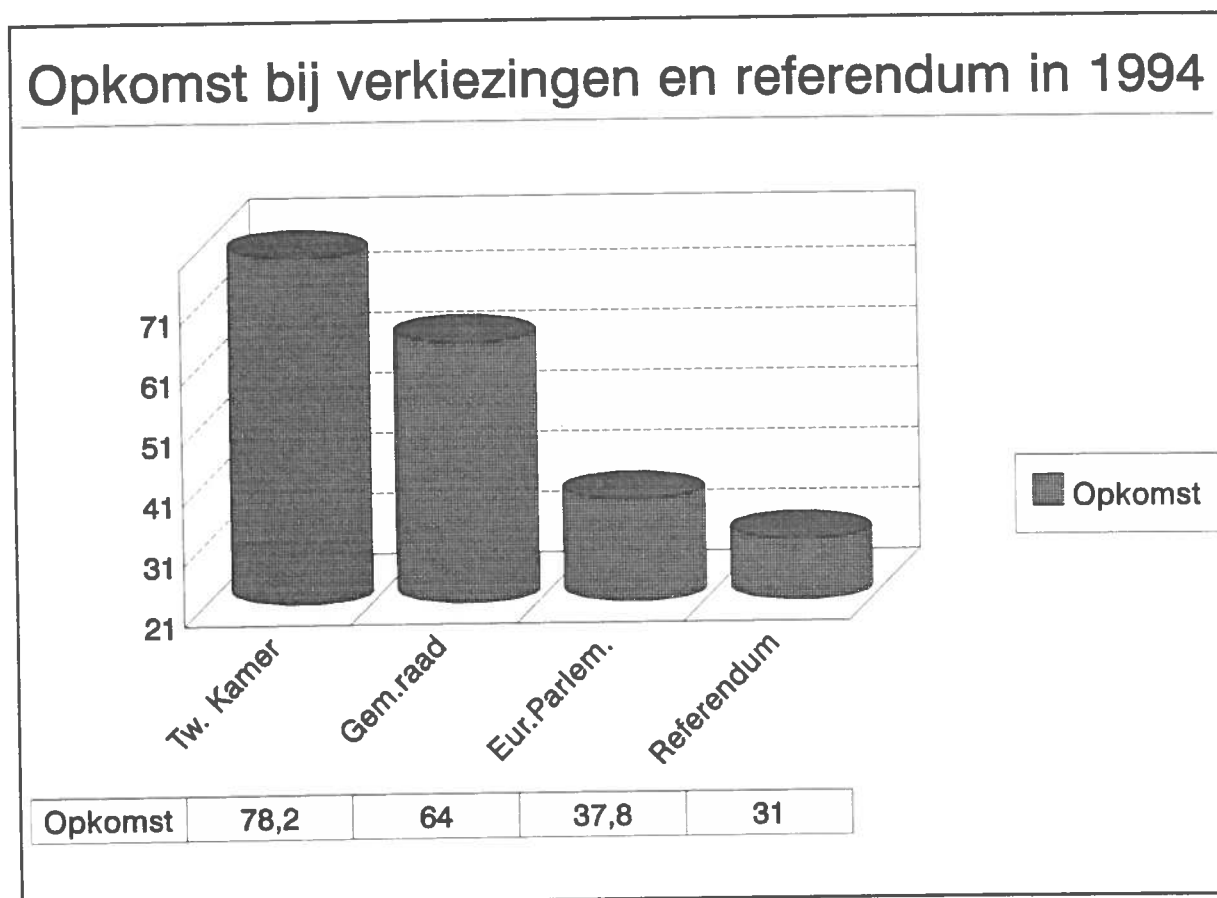
Bij de andere partijen lijkt de achterban min of meer verdeeld. Politieke voorkeur lijkt slechts een beperkte invloed te hebben op het stemgedrag bij het referendum. Het gebied waar men woont, de opleiding en de leeftijd zijn veel belangrijker. Partijen die een aanhang hebben in verschillende gebieden, en onder verschillende groeperingen, krijgen daardoor snel te maken met verschillende opinies in hun achterban.

Met deze kanttekening lijkt het waarschijnlijk dat het merendeel van de D66-kiezers tot de ja-stemmers behoort. Bij de PvdA-kiezers lijkt het waarschijnlijk dat een groot deel van de kiezers in de buitenwijken, traditioneel sterke PvdA-gebieden, niet is opgekomen. Voorzover men is opgekomen lijken de tegenstanders van afsluiting licht in de meerderheid te zijn. In sterkere mate geldt dit voor de VVD-kiezers: er zullen in de binnenstad en omgeving VVD-stemmers geweest zijn die voor afsluiting hebben gekozen. Het zuiden van de stad en Euvelgunne, traditioneel sterke VVD-gebieden, hebben in dusdanig sterke mate tegen afsluiting gestemd dat men mag aannemen dat tegenstemmers van afsluiting ruim in de meerderheid zijn.

3. DE OPKOMST BIJ HET REFERENDUM

Het behoorde bij de spelregels van het referendum dat er een kiesrempel was vastgesteld. Ruim 21% van de kiezers, een derde van de opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen, zou moeten opkomen om de uitslag van het referendum bindend te verklaren. Die drempel is met gemak gehaald; in totaal nam 31,0% van de kiezers de moeite om hun mening over de afsluiting van het Noorderplantsoen kenbaar te maken.

Uit de opkomst bij de diverse verkiezingen van 1994 en die van het referendum blijkt al enigszins dat het referendum een zaak is die toch in een andere orde van grootte ligt voor de kiezers.

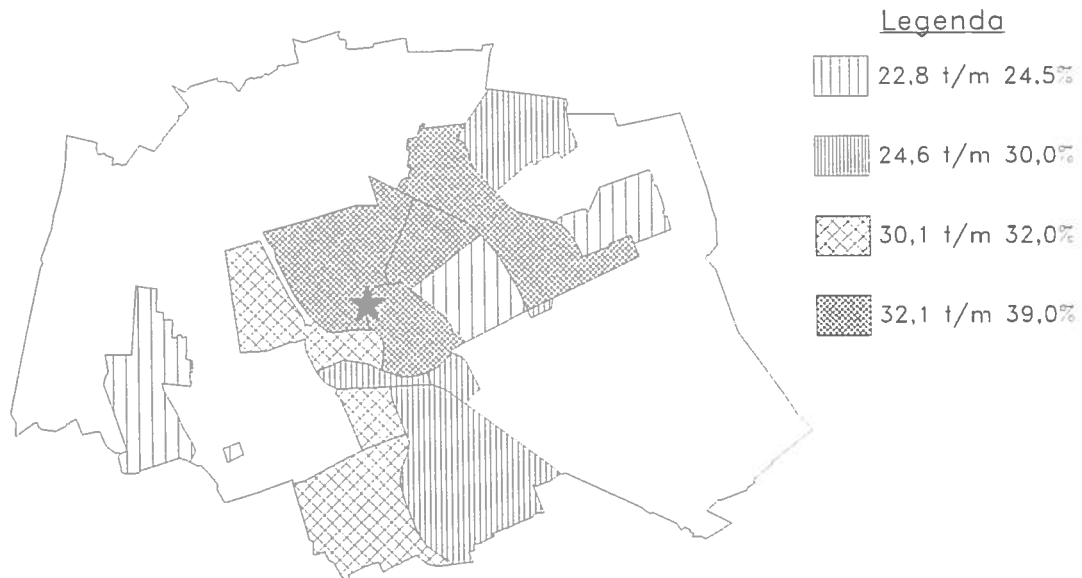

De opkomst komt in de buurt van die bij de verkiezingen voor het Europees Parlement, maar blijft daar nog bijna 8% bij achter. Ook op de opkomst is een statistische techniek, lineaire regressie-analyse toegepast, maar er blijkt nauwelijks een verband met de andere variabelen te zijn. Het sterkste verband dat gevonden kon worden is tussen de opkomst bij het referendum en die bij de verkiezingen voor het Europees Parlement ($r^2=0,247$) maar dat is statistisch van geen betekenis. Voorzichtig zou men hier uit kunnen afleiden dat de opzet van het referendum in zoverre geslaagd is dat de opkomst behoorlijk evenredig verspreid is over alle bevolkingsgroeperingen.

De opkomst is weergegeven op de kaart op de volgende pagina. De kaart laat zien dat de belangstelling voor het referendum verweg het grootst was in het centrum en in het

Opkomst bij het referendum Noorderplantsoen 1994

Opkomst Groningen totaal = 31,0%

noordelijk deel van de stad. Het deelgebied Noord, het gebied tussen Noorderhoogebrug en Oosterhoogebrug, de Indische buurt/Korrewegbuurt en de Binnenstad hadden de beste opkomst, met percentages die inlagen tussen de 32 en 40%. In de stemdistricten 11, 12, 14, 60, 61 en 62, die het dichtst bij het Noorderplantsoen liggen was de opkomst aanmerkelijk hoger. Voor deze stemdistricten bedroeg de opkomst gemiddeld 51,7%. Het meest betrokken waren de districten 60, Nassauschool, en 61, In den Sint Maarten, met opkomstpercentages van resp. 68,0 en 60,1%.

De laagste opkomst deed zich voor in Lewenborg, de Oosterparkwijk en in Hoogkerk. In deze drie gebieden was de opkomst omstreeks 23%.

Of de mate van betrokkenheid, c.q. de opkomst, per deelgebied invloed heeft gehad op de totale uitkomst van het referendum valt niet te zeggen. In veel buitenwijken was de opkomst laag, en waren de nee-stemmers in de meerderheid: daar staat tegenover dat ook in een gebied als de Oosterpoort, met een zeer hoog aandeel ja-stemmers, de opkomst ook laag was.

Bijlage 1. Regressie-analyse

Bij regressie-analyse veronderstelt men dat een verschijnsel, in dit geval het voor- of tegenstander zijn van afsluiting van het Noorderplantsoen, afhankelijk is van een ander verschijnsel, zoals het aandeel dat studenten uitmaken op de totale bevolking. Er wordt daarbij gezocht naar een wiskundige vergelijking. Enkele termen zijn daarbij van belang:

r : de correlatie-coëfficiënt
 r^2 : het kwadraat van de correlatie-coëfficiënt; dit geeft weer hoeveel procent van het stemgedrag verklaard wordt. In de onderstaande tabel staat bij "opleidingsniveau" een waarde van r^2 van 0,817. Dit betekent dat 81,7% van het (ja) stemmen kan worden verklaard door de variaties in het opleidingsniveau van de bevolking per deelgebied.

Aan het postcodedatabestand MOSAIC is een groot aantal variabelen ontleend: de belangrijkste samenhangen staan in de onderstaande tabellen.

Tabel 1.1. Verklarende factoren voor het ja-stemmen bij het referendum. R^2 : het percentage van het stemgedrag dat verklaard wordt door een bepaalde variabele.

Variabele	r^2
Opleidingsniveau	0,817
Tweepersoonshuishouden	0,766
Eenpersoonshuishouden, man	0,749
All.st. <35	0,697
Huishoudens zonder auto	0,688
Studenten	0,685
Hfd huishouden 25-29	0,669
Hfd huishouden < 25	0,667
Inkomen < f 30.000	0,614

Tabel 1.2. Verklarende factoren voor het nee-stemmen bij het referendum

Variabele	r^2
Hfd huishouden 45-49	0,809
Hfd huishouden 50-54	0,652
Hfd huishouden 55-59	0,595
Gemiddeld inkomen	0,508
Gemiddelde leeftijd	0,506
Hfd huishouden 60-64	0,466
Koopkracht	0,413

De tabellen laten zien dat de "ja-stemmer" wat duidelijker in beeld is te brengen dan de nee-stemmer. De positieve samenhangen zijn duidelijker bij de ja-stemmers, en wijzen duidelijk op een goed af te bakenen groep. Overigens zijn "ja" en "nee" stemmen statistisch gezien hetzelfde, omdat ze optellen tot 100%. Het gevolg daarvan is dat er ook een verband, maar dan negatief, is tussen opleidingsniveau en "nee" stemmen.

Bijlage 2. Gebiedsindeling

De gebiedsindeling bij het referendum komt overeen met de indeling die werd gebruikt bij eerdere verkiezingen in 1994.

Stemdistrict	Buco/poco	Buurt	Naam
001 t/m 005, 010 t/m 014	11,12		Binnenstad
020 t/m 026	13		Oosterpark
030 t/m 032 040 t/m 046	14,15		Korreweg/Ind.brt
047, 200 t/m 202	31,38		Noorderhoogebrug/De Hunze/Ulgersmaborg Oosterhoogebrug
050 t/m 051 060 t/m 062 300 t/m 305 310 t/m 316	16,17, 41,42, 47		Groningen-Noord
070 t/m 075 320 t/m 328	18 43,46		Groningen-Noordwest
100 t/m 108 110 t/m 114 140 t/m 142	21,22 25		Groningen-Zuid
120 130 t/m 133 230	23,24		Oosterpoort/Euvelgunne
151, 152	26		Zeeheldenbuurt
160 t/m 162		70,71,74	Stadspark
170 t/m 174 180, 181	28		Corpus den Hoorn
210, 211 220 t/m 223	32 t/m 34		Lewenborg/Noorddijk
260 t/m 268	36, 37		Beijum
330 t/m 332 340, 341		79 t/m 83 85 t/m 87	Hoogkerk

Bijlage 3. Uitslagen per deelgebied

Deelgebied	Opkomst	Geldige stemmen	Aantal ja	Aantal nee	%ja	%nee
Binnenstad	33,4%	4.560	2.866	1.694	62,9	37,2
Oosterpark	23,9%	2.180	1.180	1.000	54,1	45,9
Korwg/Ind.brt	34,2%	3.879	2.393	1.486	61,6	38,3
NHB/Hunze/OHB	33,5%	1.752	679	1.073	38,8	61,2
Noord	39,0%	8.658	4.498	4.160	52,0	48,1
Noordwest	30,7%	4.953	2.525	2.428	51,0	49,0
Zuid	29,6%	5.774	2.332	3.442	40,4	59,6
O'poort/Euv.	25,8%	1.484	933	551	62,9	37,1
Zeeheldenbrt	28,7%	933	577	356	61,8	38,2
Stadspark	31,4%	973	459	514	47,2	52,8
Corpus d.H.	30,4%	2.399	968	1.431	40,4	59,7
Lewenborg/Ndk	22,8%	1.859	841	1.018	45,2	54,8
Beijum	29,3%	2.927	1.796	1.131	61,4	38,6
Hoogkerk	24,5%	1.489	370	1.119	24,9	75,2
Totaal	31,0%	43.820	22.417	21.403	51,2	48,8

Uitslagen omgeving Noorderplantsoen

Stemdistrict	Opkomst	Geldige stemmen	Aantal ja	Aantal nee	%ja	%nee
11 CJMV-geb.	39,8%	497	282	215	56,7	37,0
12 Borgmansch.	56,0%	812	589	223	72,5	27,5
14 Ebbingeprt	39,2%	569	290	279	51,0	49,0
60 Nassausch.	68,0%	890	516	374	58,0	42,0
61 In denSt.M	60,1%	820	507	313	61,8	38,2
62 N.Avondcol	48,6%	1.017	719	298	70,7	29,3
Totaal Noorderplantsoen	51,7%	4.605	2.903	1.702	63,0	37,0

Bijlage 4. Uitslagen per stemdistrict

TOTAALLIJST STEMEN/LIJST/STEMDISTRICT

PARTIJ		JA	NEE	GELDIG	ONGELDIG	BLANCO	OPGEROEPEN	NIET VERSCHENEN	OPKOMSTPERC.
S	1 Oude Stadhuis	233	193	426	0	1	1527	1100	27.96%
T	2 Borgmanschool	293	176	469	0	1	1612	1142	29.16%
E	3 Gebouw G.G.& G.D.	235	123	358	0	1	1524	1165	23.56%
M	4 Gebouw dienst RO/EZ	372	175	547	0	2	1846	1297	29.74%
D	5 Werkmancollege	225	108	333	0	0	1399	1066	23.80%
I	10 St. Michaelschool	347	202	549	0	0	1596	1047	34.40%
S	11 CJMV-gebouw	282	215	497	0	0	1249	752	39.79%
T	12 Borgmanschool	589	223	812	0	0	1451	639	55.96%
R	14 Ebbingepoort	290	279	569	0	0	1450	881	39.24%
I	20 Dependance De Clinck	257	188	445	0	3	1629	1181	27.50%
C	22 Oosterparkheem	272	243	515	0	0	1758	1243	29.29%
T	23 Simon van Hasseltschool	208	138	346	0	1	1613	1266	21.51%
	24 Treslinghuis	119	91	210	0	1	1277	1066	16.52%
	25 Franciscuscentrum	148	195	343	0	0	1350	1007	25.41%
	26 Eltjo Ruggeschool	176	145	321	0	0	1508	1187	21.29%
	30 Kapteynschool	320	230	550	0	0	1623	1073	33.89%
	31 Baptistenkerk De Cirkel	297	194	491	0	1	1135	643	43.35%
	32 Star Numanschool	290	271	561	0	1	1625	1063	34.58%
	40 De Hamrik	363	216	579	0	0	1715	1136	33.76%
	41 Insulindeschool	435	146	581	0	0	1679	1098	34.60%
	43 d'Ondersteen	430	252	682	0	0	2028	1346	33.63%
	46 De Kimkiel	258	177	435	0	1	1540	1104	28.31%
	47 Wessel Gansfortcollege	383	359	742	0	0	1996	1254	37.17%
	50 Goede Herderkerk	347	231	578	0	0	1399	821	41.32%
	51 Geb. Speeltuin De Hoogte	260	151	411	0	1	1524	1112	27.03%
	60 Nassauschool	516	374	890	0	3	1313	420	68.01%
	61 In den Sint Maarten	507	313	820	0	1	1367	546	60.06%
	62 Noordelijk Avond College	719	298	1017	0	1	2096	1078	48.57%
	70 Voorm. Groninger Museum	310	165	475	0	0	1310	835	36.26%
	71 Jeugdgebouw Op Mars	416	169	585	0	1	1774	1188	33.03%
	73 't Stin	266	204	470	0	1	1311	840	35.93%
	74 Jan G. Jordensschool	250	188	438	0	0	1097	659	39.93%
	75 Stadspoort	484	261	745	0	3	1581	833	47.31%
	100 San Salvatorschool	250	390	640	0	2	2464	1822	26.06%
	102 Vondelflat	83	208	291	0	0	1044	753	27.87%
	104 Opstandingskerk	135	240	375	0	0	1421	1046	26.39%
	105 De Bolster	137	226	363	0	0	1580	1217	22.97%
	107 Zuiderflat	121	367	488	0	5	1225	732	40.24%
	108 Brederoschool	157	281	438	0	0	1172	734	37.37%
	110 Joseph Haydnschool	286	222	508	0	0	1748	1240	29.06%
	111 Groningse Schoolver.	229	367	596	0	0	1632	1036	36.52%
	112 Coendershof	170	313	483	0	0	1472	989	32.81%
	114 Wijkgebouw	127	198	325	0	0	1137	812	28.58%
	120 Voorm. Groene Kruisgebouw	34	102	136	0	0	601	465	22.63%
	130 Poortershoes	298	151	449	0	1	1536	1086	29.30%
	131 Hanzehogeschool	224	97	321	0	3	1268	944	25.55%
	133 Speeltuiningebouw	340	101	441	0	2	1651	1208	26.83%
	140 Dr. Bekenkampschool	219	124	343	0	0	1473	1130	23.29%
	141 Vrije School	181	177	358	0	1	1441	1082	24.91%
	142 Talmahuis	237	329	566	0	1	1764	1197	32.14%
TOTAAL		22417	21403	43820	0	65	141653	97768	30.98%

TOTAALLIJST STEMMEN/LIJST/STEMDISTRICT (vervolg)

PARTIJ	JA	NEE	GELDIG	ONGELDIG	BLANCO	OPGEROEPEN	NIET VERSCHENEN	OPKOMSTPERC.
S 151 Augustinus College	286	201	487	0	0	1798	1311	27.09%
T 152 Geb. Provinciale diensten	291	155	446	0	0	1450	1004	30.76%
E 161 Nebo-Flat	188	244	432	0	2	1415	981	30.67%
M 162 Hanzehogeschool	271	270	541	0	1	1694	1152	32.00%
D 171 Refajahkerk	77	215	292	0	1	937	644	31.27%
I 172 Menno Lutterhuis	162	312	474	0	0	1579	1105	30.02%
S 174 Boerhaaveschool	147	184	331	0	1	1347	1015	24.65%
T 180 Maartenshof	181	172	353	0	1	1414	1060	25.04%
R 181 Drees-flat	181	250	431	0	1	1258	826	34.34%
I 182 Gebouw dienst SoZaWe	220	298	518	0	0	1375	857	37.67%
C 200 Oosterhoogebrugschool	127	432	559	0	0	1811	1252	30.87%
T 202 de Wierde	169	282	451	0	0	1418	967	31.81%
210 Basisschool De Tweemaster	140	174	314	0	1	1682	1367	18.73%
211 Basisschool De Catamaran	209	260	469	0	0	1544	1075	30.38%
220 Het Stuurhuis	168	249	417	0	0	1558	1141	26.77%
221 Basisschool De Swoaistee	172	203	375	0	0	1803	1428	20.80%
223 Wijkcentrum Het Dok	152	132	284	0	1	1586	1301	17.97%
230 Basisschool De Driebond	37	100	137	0	0	716	579	19.13%
260 Basisschool De Doefmat	368	175	543	0	1	1442	898	37.73%
261 Joh. Calvijnschool	247	115	362	0	0	1307	945	27.70%
263 Tine Marcusschool	254	184	438	0	0	1496	1058	29.28%
264 Basisschool De Kleihorn	254	192	446	0	1	1479	1032	30.22%
266 Montessorischool	139	89	228	0	2	1066	836	21.58%
267 Innersdijk	246	183	429	0	3	1604	1172	26.93%
268 Mamrehoeve	288	193	481	0	1	1614	1132	29.86%
300 Gomarus College	277	203	480	0	0	1237	757	38.80%
301 Hunzerheem	214	214	428	0	1	1222	793	35.11%
302 Huize Patrimonium	118	259	377	0	0	1050	673	35.90%
304 Basisschool De Wegwijzer	219	316	535	0	0	1304	769	41.03%
305 Burg. J.J.A. Bergerschool	217	327	544	0	1	1443	898	37.77%
310 De Wilgenborghschool	223	223	446	0	1	1493	1046	29.94%
311 Kantoorgebouw V.C.O.G.	159	273	432	0	0	1719	1287	25.13%
313 Bisschop Bekkersschool	128	193	321	0	0	1075	754	29.86%
314 Bernlef	153	260	413	0	2	1340	925	30.97%
315 Dep. De Wilgenborghschool	222	254	476	0	0	1098	622	43.35%
316 Bisschop Niermancentrum	219	271	490	0	1	1581	1090	31.06%
320 Basisschool De Klinker	91	193	284	0	0	1351	1067	21.02%
322 John F. Kennedyschool	100	284	384	0	0	1662	1278	23.10%
323 Regenboogkerk	126	242	368	0	1	1337	968	27.60%
324 Basisschool De Hoeksteen	115	224	339	0	0	1588	1249	21.35%
327 Dagverblijf Ilnarinen	164	290	454	0	0	1529	1075	29.69%
328 Albert Schweitzerschool	203	208	411	0	0	1606	1195	25.59%
330 Gabriëlflat	140	422	562	0	0	2111	1549	26.62%
332 Rehobothschool	140	419	559	0	1	2252	1692	24.87%
340 Basisschool De Ploeg	42	122	164	0	0	884	720	18.55%
341 Wijkserv.cent. Hoogkerk	48	156	204	0	1	847	642	24.20%
500 Standby	-	-	0	0	0	0	0	-
TOTAAL	22417	21403	43820	0	65	141653	97768	30.98%

TOTAALLIJST PERCENTAGES/LIJST/STEMDISTRICT

PARTIJ		JA	NEE
S	1 Oude Stadhuis	54.69	45.31
T	2 Borgmanschool	62.47	37.53
E	3 Gebouw G.G.& G.D.	65.64	34.36
M	4 Gebouw dienst RO/EZ	68.01	31.99
D	5 Werkmancollege	67.57	32.43
I	10 St. Michaelschool	63.21	36.79
S	11 CJMV-gebouw	56.74	43.26
T	12 Borgmanschool	72.54	27.46
R	14 Ebbingepoort	50.97	49.03
I	20 Dependance De Clinck	57.75	42.25
C	22 Oosterparkheem	52.82	47.18
T	23 Simon van Hasseltschool	60.12	39.88
	24 Treslinghuis	56.67	43.33
	25 Franciscuscentrum	43.15	56.85
	26 Eltjo Ruggeschool	54.83	45.17
	30 Kapteynschool	58.18	41.82
	31 Baptistenkerk De Cirkel	60.49	39.51
	32 Star Numanschool	51.69	48.31
	40 De Hamrik	62.69	37.31
	41 Insulindeschool	74.87	25.13
	43 d'Ondersteen	63.05	36.95
	46 De Kimkiel	59.31	40.69
	47 Wessel Gansfortcollege	51.62	48.38
	50 Goede Herderkerk	60.03	39.97
	51 Geb. Speeltuyn De Hoogte	63.26	36.74
	60 Nassauschool	57.98	42.02
	61 In den Sint Maarten	61.83	38.17
	62 Noordelijk Avond College	70.70	29.30
	70 Voorm. Groninger Museum	65.26	34.74
	71 Jeugdgebouw Op Mars	71.11	28.89
	73 't Stin	56.60	43.40
	74 Jan G. Jordensschool	57.08	42.92
	75 Stadspoort	64.97	35.03
	100 San Salvatorschool	39.06	60.94
	102 Vondelflat	28.52	71.48
	104 Opstandingskerk	36.00	64.00
	105 De Bolster	37.74	62.26
	107 Zuiderflat	24.80	75.20
	108 Brederoschool	35.84	64.16
	110 Joseph Haydnschool	56.30	43.70
	111 Groningse Schoolver.	38.42	61.58
	112 Coendershof	35.20	64.80
	114 Wijkgebouw	39.08	60.92
	120 Voorm. Groene Kruisgebouw	25.00	75.00
	130 Poortersshoes	66.37	33.63
	131 Hanzehogeschool	69.78	30.22
	133 Speeltuyngebouw	77.10	22.90
	140 Dr. Bekenkampschool	63.85	36.15
	141 Vrije School	50.56	49.44
	142 Talmahuis	41.87	58.13
TOTAAL		51.16	48.84

TOTAALLIJST PERCENTAGES/LIJST/STEMDISTRICT (vervolg)

PARTIJ		JA	NEE
S	151 Augustinus College	58.73	41.27
T	152 Geb. Provinciale diensten	65.25	34.75
E	161 Nebo-Flat	43.52	56.48
M	162 Hanzehogeschool	50.09	49.91
D	171 Refajahkerk	26.37	73.63
I	172 Menno Lutterhuis	34.18	65.82
S	174 Boerhaaveschool	44.41	55.59
T	180 Maartenshof	51.27	48.73
R	181 Drees-flat	42.00	58.00
I	182 Gebouw dienst SoZaWe	42.47	57.53
C	200 Oosterhoogebrugschool	22.72	77.28
T	202 de Wierde	37.47	62.53
	210 Basisschool De Tweemaster	44.59	55.41
	211 Basisschool De Catamaran	44.56	55.44
	220 Het Stuurhuis	40.29	59.71
	221 Basisschool De Swoaistee	45.87	54.13
	223 Wijkcentrum Het Dok	53.52	46.48
	230 Basisschool De Driebond	27.01	72.99
	260 Basisschool De Doefmat	67.77	32.23
	261 Joh. Calvijnschool	68.23	31.77
	263 Tine Marcusschool	57.99	42.01
	264 Basisschool De Kleihorn	56.95	43.05
	266 Montessorischool	60.96	39.04
	267 Innersdijk	57.34	42.66
	268 Mamrehoeve	59.88	40.12
	300 Gomarus College	57.71	42.29
	301 Hunzerheem	50.00	50.00
	302 Huize Patrimonium	31.30	68.70
	304 Basisschool De Wegwijzer	40.93	59.07
	305 Burg. J.J.A. Bergerschool	39.89	60.11
	310 De Wilgenborghschool	50.00	50.00
	311 Kantoorgebouw V.C.O.G.	36.81	63.19
	313 Bisschop Bekkersschool	39.88	60.12
	314 Bernlef	37.05	62.95
	315 Dep. De Wilgenborghschool	46.64	53.36
	316 Bisschop Niermancentrum	44.69	55.31
	320 Basisschool De Klinker	32.04	67.96
	322 John F. Kennedyschool	26.04	73.96
	323 Regenboogkerk	34.24	65.76
	324 Basisschool De Hoeksteen	33.92	66.08
	327 Dagverblijf Ilmarinen	36.12	63.88
	328 Albert Schweitzerschool	49.39	50.61
	330 Gabriëlflat	24.91	75.09
	332 Rehobothschool	25.04	74.96
	340 Basisschool De Ploeg	25.61	74.39
	341 Wijk.serv.cent. Hoogkerk	23.53	76.47
	500 Standby	-	-
TOTAAL		51.16	48.84